

MEDDELANDEN

från

TELESTÖRNINGSNÄMNDEN

Nr 12

2013-10-04

(Utgåva 4)

Anmälan och samråd rörande nya och ändrade tele- och starkströmsanläggningar

---

Allmänt

Enligt 9 kap i ellagen (1997:857), är innehavare av elektrisk anläggning pliktig att vidta erforderliga åtgärder för att förebygga skada eller störning av annan redan befintlig elektrisk anläggning.

Innehavare av starkströmsanläggning, i vilken vid enfasigt fel jordslutningsström kan uppkomma med större styrka än 500 A, (huvudsakligen anläggningar för högre spänning än 100 kV, som drivs med direktjordad nollpunkt) är skyldig att vidta eller bekosta åtgärder även till skydd bl.a. för senare tillkommen teleanläggning.

Frågan om de skadeförebyggande åtgärdernas art och omfattning skall avgöras efter samråd mellan tele- och kraftintressenterna. Samrådet bör ske på ett så tidigt stadium, att hänsyn kan tas ej blott till andra befintliga elektriska anläggningar utan även till tilltänkta sådana anläggningar. Att så sker är av särskild betydelse för vederbörande kraftintressent, som normalt har att bekosta de åtgärder som erfordras till skydd för störda teleanläggningar.

Vid planeringen av nya telekablar och stationer kan Teliasonera Skanova Access och Trafikverket ta hänsyn till befintliga starkströmsanläggningar, eftersom såväl kraftledningssträckningarna som nollföljdsströmmarnas storlek som regel är kända av telesidan. Däremot är det inte alltid möjligt att på detta förberedande stadium beakta planerade högspänningsledning, då dessa kan vara okända för telesidan.

Vid planeringen av nya högspänningsanläggningar (kraft- och transformatorstationer, kraftledningar), avsedda att ingå i system med direktjordad nollpunkt, är det angeläget att anläggningsägaren på ett tidigt stadium kan optimera val av bl.a. stationsläge och ledningssträckning. Det är då viktigt att ha tillgång till noggranna uppgifter från telesidan om läge och typ (t ex riks-, lands- eller lokalkabel) för befintliga, närbelägna telekablar och för planerade framtida sådana.

I ett senare skede då stationsläge och ledningssträckning har fastställts är det angeläget att samråd sker om val av skyddsåtgärder på telesidan eller alternativt val av störningsreducerande åtgärder på kraftsidan.

Telestörningsnämnden

Huvudmän: Svenska kraftnät
Svensk Energi
Trafikverket
TeliaSonera Skanova Access AB

Adress: Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Telefon: 08-475 80 00
E-post: tsn@svk.se

I samarbete med: **Elsäkerhetsverket**

Hemsida: www.svk.se

Jordslutningsströmmarna i kraftsystemet ökar successivt p.g.a. att nya anläggningar tillkommer eller att befintliga anläggningar ändras, t ex att nya stationer och ledningar tillkommer, transformatorer byts, systemjordning av transformatorer ändras. Det är angeläget att kraftsidan till telesidan anmäler dessa ökande jordslutningsströmmar.

I syfte att säkerställa att de berörda parterna i tid erhåller kännedom om alla anläggningar som kan föranleda behov av skyddsåtgärder mot telestörningar rekommenderar Telestörningsnämnden att följande rutiner iakttas vid planeringsarbete beträffande tele- och högspänningsanläggningar.

Rekommendation till telesidan

När planeringsarbete påbörjas beträffande större teleanläggning, vars drift kan störas genom induktion eller markpotentialer eller vid vilken personalen därigenom kan utsättas för fara, skall samtliga kända ägare av befintliga och tilltänkta starkströmsanläggningar med direktjordad nollpunkt inom det ifrågavarande området skriftligt underrättas om anläggningens huvudsakliga sträckning eller läge samt beskaffenhet. I skrivelserna meddelas vilka kraftföretag som underrättats.

Med tilltänkta starkströmsanläggningar avses här ej blott beslutade anläggningar utan även sådana, som befinner sig på ett förberedande utredningsstadium.

Anläggningsägare, som erhållit sådan underrättelse, skall snarast möjligt därefter anmäla eventuellt behov av samråd beträffande den planerade teleanläggningen till dennas ägare.

Rekommendation till kraftsidan, vid planering av nya anläggningar

När planeringsarbete påbörjas beträffande kraftledning eller kraft- eller transformatorstation som skall ingå i system med direktjordad nollpunkt tar kraftsidan kontakt med televerkets berörda telekontor och informerar om ledningssträckning eller stationsläge. Telesidan lämnar härvid erforderliga uppgifter om läge och typ för närbelägna, befintliga och planerade telekablar. För att underlätta denna kontakt bör en kontaktman utses på resp. telekontor. I sådana fall, som bedöms kunna medföra höga skyddskostnader, skall kraftsidan hänvisas till Teliasonera Skanova Access, för att få en bedömning av skyddsåtgärder och skyddskostnader. Kraftsidan bör härvid översända erforderliga uppgifter om jordslutningsströmmar.

Samtidigt med här nämnda kontakter med Teliasonera Skanova Access tas också motsvarande kontakter med Trafikverket.

Ca 1-2 år före idrifttagningen informerar kraftsidan Teliasonera Skanova Access och Trafikverket om idrifttagningstidpunkt, jordslutningsströmmar, skärmfaktor för ledning, övergångsresistans i felställe för ledning och uppskattad resulterande stationsresistans. Telesidan gör beräkning av induktion, bedömer omfattning av skyddsåtgärder och skyddskostnader samt vidtar efter samråd med kraftsidan skyddsåtgärder på teleanläggningar. I vissa fall kan också kraftsidan vidta störningsreducerande åtgärder.

Rekommendation till kraftsidan, vid förändring av anläggningar

Kraftsidan skall till Teliasonera Skanova Access och Trafikverket anmäla ökande jordslutningsströmmar i kraftsystemet. Rapporteringen skall ske i enlighet med meddelande nr 20.

För att en ekonomisk optimering skall kunna göras bör jordslutningsströmmarna anges i lämpligt framtida stadium. Denna anmälan bör göras med högst 5 års intervall.